

lovstridig, hvis man har Øyst dertil, jeg har aldrig gjort det, men man maa saa mene noget helt andet end det, man mener, naar man siger, at dette Lovforslag er i Strid med Grundloven, thi den Tilstand, der har udviklet sig ifølge Forholdenes Magt, har udviklet sig i Henhold til Valgloven, den er lovlig den Dag i Dag, der kan ikke siges andet om den i retlig Henseende. Man kan mene, at den er uretfærdig, det mener jeg, ubillig og for Vælgerne i de paagældende Kredse utaalelig, det kan man godt mene om en lovlig Tilstand, men den kan ikke være grundlovstridig i den Forstand, som det her er brugt, naar Spørgsmaalet er om Lovforslag, thi i saa Henseende kan Lovlighed og Grundlovstridighed ikke forenes. Men nu er altsaa Spørgsmaalet, hvorledes det foreliggende Forslag skal opfattes. Hvis det var i Strid med Grundloven, maatte det jo forandre Bestemmelser i Grundloven, og saaledes har det ærede Medlem for Svendborg Amts 5te Valgkreds ogsaa fra Begyndelsen opfattet det. Han sagde netop, at det indeholdt to Dele, og den ene var, at man forandrede Forholdstallet i Grundloven. Men det er ikke Tilfældet. Dette Forslag, der foreligger her, forandrer ikke Grundlovens Regel, det forandrer ikke Grundlovens Bestemmelse om, at Forholdstallet skal være som 1 til 16,000. Hvis det gjorde det, vilde Følgen deraf blandt andet blive, at der i Fremtiden skulde gælde et andet Forholdstal, og hvorledes skulde det være? Det maatte saa formentlig blive 1 til 20,000, har man nævnt. Men 1 til 20,000 nævnes ikke i dette Forslag, hvor faar man det da fra? Man faar det derfra, at nu er den lovlige, men meget uheldige Tilstand den, at Forholdstallet omtrent er 1 til 21,500, og hvis vi reparere paa denne uheldige Tilstand ved det foreliggende Forslag, gaar Tallet ned til 1 til 20,000 ved de eneste Forandringer, vi foretage. Men derved forandre vi jo ikke selve Forholdstallet, og det er blandt andet klart deraf, at hvis man vedtager dette Lovforslag og gør det til Lov i Dag, er der ikke legalt noget som helst i Vejen for i Morgen eller i Overmorgen at gennemføre det ærede Medlems Forslag om de 137 Kredse. Grundlovens Regel, 1 til 16,000, er fremdeles bestaaende, og man kan ikke paaberaabe sig noget andet Forholdstal.

Jeg skal her vende tilbage til den lille Lov, som jeg anførte, da jeg sidst havde Ordet, Loven af 9de Februar 1866 om Forandring i og Tilføjelse til den da bestaaende Valglov, som vel at mærke grundede sig paa Junigrundlovens Regel 1 til 14,000. Som det vil erindres, foretog denne lille Lov den Forandring i Valgkredsordningen, at der bortfaldt 1 Kreds og oprettedes 2 ny Kredse. Nu var Forholdet dette efter Folketællingen af 1860, som er den sidste Folketælling forud for denne Lov, at Forholdstallet mellem Antallet af Medlemmer i Folketinget og Folke-mængden var for de 101 Kredse omtrent 1 til 16,000. Nu gik man hen og forøgede Antallet til 102, og derved gjorde man den Forandring i det faktisk Forholdstal, at det blev som 1 til 15,700. Nu vil jeg spørge dem: Har man da ved denne Lov forandret Junigrundlovens Regel om Forholdstallet 1 til 14,000, har man i mindste Måade forandret i denne Grundlovsregel, saa var det jo ikke nogen Forandring, man foretog ved den gennemsjete Grundlovs § 32, naar man der opstillede, at Forholdstallet skulde være som 1 til 16,000, saa var det en alt bestaaende Regel i Forvejen. Der er vist aldrig noget Minnefte, der er faldet paa, at en saadan Forandring skulde være sket i Junigrundloven ved den lille Lov af 9de Februar 1866. Men retslig er der mellem den lille Lov af 9de Februar 1866 og det foreliggende Forslag her ikke nogen Forskel. Kvantitativt er den det ved det Forholdstal, der fremkommer ved Loven; men det er jo ikke Lovforslaget her eller Loven; som den en Gang vil blive, der skaber dette Forholdstal. Det er Forholdenes egen Magt, der har skabt det gennem Folke-mængdens Forøgelse. Paa dette Punkt kan man ikke paavise nogen Grundlovstridighed ved det foreliggende Lovforslag. Det ændrer ikke noget ved Grundlovens Regel. Og derfor kan det ærede Medlem for Svendborg Amts 5te Valgkreds (Høgsbro) tage sig det meget let, at han ikke som Formand har standset Forslaget. Det vilde være aldeles umuligt at gøre det.

I sit første Foredrag vilde det ærede Medlem tillige rejse Anker mod det foreliggende Forslag under Henvisning til, at det skabte større Ulighed mellem Kredsene, end der nu findes, mod Grundlovens Bud. Jeg har i den Henseende henvist til Valgloven af 1867 og til den væsentlige Ulighed, den